

Lovforslaget er i det hele taget ikke udtryk for en »revolution« på området – tværtimod bibeholdes hele grundsynet bag blodområdet.

Rammerne for den nuværende velfungerende danske ordning med frivillige og ubetalte donorer ændres således ikke. Det er der både gode etiske og sundhedsfaglige grunde til.

Med lovforslaget slås det fast, at tapning af blod også fremover som altovervejende hovedregel skal finde sted med henblik på patientbehandlingen i Danmark – samtidigt er der åbnet op for, at de elementer af blodets mange komponenter, som ikke kan udnyttes i den danske patientbehandling, kan gøre gavn for patienter i andre lande. På den måde kan danske donorer både direkte hjælpe patienter i andre lande og i sidste ende være med til at begrænse anvendelse af betalte donorer ude omkring i Verden.

Lovforslaget tager helt grundlæggende udgangspunkt i, at samfundet skylder den enkelte donor og dennes blodgave dyb respekt. Denne respekt kan vi bl.a. vise ved at sikre en så optimal udnyttelse af blodet som muligt – derfor lægger jeg vægt på, at forslaget betyder, at donorgaven i endnu højere grad end i dag vil blive til gavn for syge mennesker.

Som det sikkert er dig bekendt indeholder det blod, som man afgiver som donor, en lang række meget nyttige »ingredienser«, som på forskellig måde kan indgå i patientbehandlingen. Først og fremmest er der de røde blodlegemer, som bruges ved blodtransfusioner i forbindelse med operationer. Herudover er der den gullige væskedel (plasmaet), der har flere nyttige indholdsstoffer. Disse indholdsstoffer kan udskilles ved forskellige industrielle processer. Slutproduktet af disse processer er de såkaldte blodprodukter/plasmaprodukter.

Blandt de blodprodukter, der kan fremstilles af plasmaet, anvender vi i dag i Danmark albumin og IVIG, mens vi ikke længere anvender blødermedicin fremstillet på basis af humant blod, dvs. faktorprodukterne Faktor VIII og Faktor IX.

Efter den gældende lovgivning kan de offentlige sygehuse kun lovligt indkøbe blodprodukter, der er fremstillet eller fremskaffet af Statens Serum Institut. Vedtages lovforslaget, vil amterne og H:S i stedet vælge en model, som indebærer, at de indkøber blodprodukter via offentlig licitation – det særlige er imidlertid, at amterne

selv kommer med »grundstoffet« til produktionen af blodprodukterne, nemlig plasmaet.

Det siger sig selv, at den virksomhed, der vinder licitationen, skal have betaling for at producere de blodprodukter, som amterne skal bruge. Det gælder naturligvis også, hvis det bliver Serum instituttet, der alene eller sammen med en samarbejdspartner, vinder licitationen.

Modellen indebærer imidlertid, at de elementer af plasmaet, som ikke skal anvendes i Danmark, er med til at billiggøre de blodprodukter, som sygehusene i Danmark skal anvende. Blodgaven er på den måde yderligere med til at reducere de samlede offentlige sundhedsudgifter.

Jeg er ked af, at der fra forskellig side er fremkommet en usaglig og polemisk kritik af lovforslaget, som har været med til at skabe usikkerhed blandt donorerne om, hvorvidt man bør fortsætte med at afgive blod. Jeg har således fået flere henvendelser fra donorer, som er kommet i tvivl ligesom dig. Med en mere korrekt og saglig information er jeg imidlertid overbevist om, at langt de fleste donorer vil være enig i, at forslaget på en god måde lever op til den respekt, som vi alle skylder donorerne. Jeg håber derfor også, at du fortsat fremover – med glæde og naturlig stolthed – vil levere din blodgave til gavn for dine medmennesker.

Spørgsmål 20:

Hvilke etiske overvejelser foreligger, der kan belyse Bloddonorenes høringssvar, hvorefter det er afgørende for bloddonorerens tillid, at der ikke sker kommerciel udnyttelse af deres vederlagsfrie blod, f.eks. synspunkter fra Etisk Råd eller ministeriets egne etiske overvejelser?

Svar:

Det er mit grundlæggende synspunkt, at samfundet skylder den enkelte bloddonor og dennes blodgave respekt. Lovforslaget er derfor udarbejdet med dette udgangspunkt.

Det er min opfattelse, at respekten for blodgaven forudsætter, at det donerede blod udnyttes så effektivt som muligt i behandlingen af syge mennesker. Det gælder både de røde blodlegemer, som indgår direkte i transfusionsbehandlingen på sygehusene, og de mange komponenter i plasmaet, som ved industriel forarbejdning kan anvendes til fremstilling af blodprodukter.